16/09/2020

Σπάνια Φωτογραφία: Η Μαρία Κάλλας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο

/ Επικαιρότητα

Δείτε την σπάνια Φωτογραφία από την επίσκεψη της Μαρίας Κάλλας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο μαζί με τον Αριστοτέλη Ωνάση επί Πατριαρχίας Αθηναγόρα. Σαν σήμερα η Ελληνίδα υψίφωνος έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 54 ετών.

Διαβάστε λίγα λόγια για τη ζωή της:

Ελληνίδα υψίφωνος, η απόλυτη ντίβα στο χώρο του λυρικού θεάτρου. Με τα μοναδικά φωνητικά και υποκριτικά της προσόντα ανανέωσε την όπερα και το ρεπερτόριό της, ιδιαίτερα το ιταλικό «μπελ-κάντο». Αποτελεί σημείο αναφοράς για κάθε τραγουδίστρια της όπερας, που φιλοδοξεί να κερδίσει από τους ειδικούς και το κοινό τον τίτλο της «νέας Κάλλας».

Η Μαρία Σοφία Άννα Καικιλία Καλογεροπούλου, όπως ήταν το πλήρες ελληνικό όνομά της, γεννήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου του 1923 στη Νέα Υόρκη. Ήταν κόρη του φαρμακοποιού Γεωργίου Καλογερόπουλου από τον Μελιγαλά Μεσσηνίας και της Ευαγγελίας (Λίτσας) Δημητριάδη από τη Στυλίδα Φθιώτιδος. Οι γονείς της είχαν μετακομίσει στην αμερικανική μεγαλούπολη προς αναζήτηση καλύτερη τύχης.

Από νωρίς άρχισε να ασχολείται με τη μουσική, παίρνοντας τα πρώτα μαθήματα πιάνου-σολφέζ και σε ηλικία 11 ετών κέρδισε το πρώτο βραβείο σε διαγωνισμό παιδικών φωνών. Το 1937 εγκαταστάθηκε με τη μητέρα της και τη μεγάλη αδελφή της στην Αθήνα, μετά το διαζύγιο των γονιών της και εγγράφηκε στο Εθνικό Ωδείο, με δασκάλους τη Μαρία Τριβέλλα (τραγούδι), την Ήβη Πανά (πιάνο) και τον Γεώργιο Καρακαντά (μελοδραματική). Ο πρώτος ρόλος της ήταν η «Σαντούτσα» στην όπερα του Μασκάνι «Καβαλερία Ρουστικάνα», σε μία παράσταση των μαθητών του ωδείου. Το 1939 εγγράφηκε στο Ωδείο Αθηνών στην τάξη τραγουδιού της διάσημης Ελβίρα ντε Ιντάλγκο (σημαντική τραγουδίστρια της όπερας στις

αρχές του 20ου αιώνα), κοντά στην οποία γνώρισε την υψηλή τεχνική των ρόλων του ιταλικού ρομαντικού ρεπερτορίου.

Το 1940 προσλήφθηκε στη Λυρική Σκηνή του τότε Βασιλικού Θεάτρου και το 1941 πρωτοεμφανίστηκε ως «Βεατρίκη» στην οπερέτα Βοκκάκιος του Σουπέ. Στη συνέχεια και ως το 1945 πρωταγωνίστησε στην Τόσκα (1942, 1943), στον Κάμπο του Ντ' Αλμπέρ (1944, 1945), στην Καβαλερία Ρουστικάνα (1944), στον Πρωτομάστορα του Μανώλη Καλομοίρη (1944, το μόνο ελληνικό έργο που τραγούδησε), στον Φιντέλιο του Μπετόβεν (1944) και την οπερέτα Ο Ζητιάνος Φοιτητής του βιεννέζου συνθέτη Καρλ Μιλέκερ (1945).

Τον Σεπτέμβριο του 1945 επέστρεψε στη γενέτειρά της, όπου ζούσε ο πατέρας της, για να προωθήσει τη διεθνή της καριέρα, αλλάζοντας το επίθετό της σε Κάλλας. Παρότι έμεινε άνεργη έως το 1947, δεν το έβαλε κάτω και μετά από μία επιτυχημένη ακρόαση της ανέθεσαν να τραγουδήσει την «Τζιοκόντα» στην ομώνυμη όπερα του Αμίλκαρε Πονκιέλι στην Αρένα της Βερόνας, έναν από τους σπουδαιότερους λυρικούς χώρους της Ιταλίας. Αν και γλίστρησε στη γενική δοκιμή και στραμπούληξε τον αστράγαλό της, κατάφερε να κάνει με επιτυχία το πρώτο σημαντικό βήμα της σταδιοδρομίας της στις 2 Αυγούστου του 1947.

Μαέστρος της παράστασης ήταν ο διάσημος Τούλιο Σεραφίν, ο οποίος θαύμαζε τη φωνή της και έγινε δάσκαλός της, διευρύνοντας τους τεχνικούς και ερμηνευτικούς της ορίζοντες. Όμως, στη Βερόνα ζούσε και ο βιομήχανος Τζιανμπατίστα Μενεγκίνι, που τη λάτρεψε, όχι μόνο ως καλλιτέχνιδα, αλλά και ως γυναίκα. Έτσι, στις 21 Απριλίου του 1949, η Κάλλας τον παντρεύτηκε, παρότι είχε τα διπλά της χρόνια, ίσως για να αναπληρώσει συναισθηματικά την απουσία της πατρικής φιγούρας, όπως γράφτηκε.
Με τη βοήθεια του Μενεγκίνι η καριέρα της Κάλλας απογειώθηκε σε ρόλους δραματικής υψιφώνου και δραματικής κολορατούρα. Το 1951 εκπόρθησε και τη «Σκάλα» του Μιλάνου (άντρο της μεγάλης αντιπάλου της Ρενάτα Τεμπάλντι), με τους Σικελικούς Εσπερινούς του Βέρντι. Το 1954 η ευτραφής Κάλλας υποβλήθηκε σε διαιτητική θεραπεία για να χάσει κιλά και να μπορεί να ενσαρκώνει τους ρόλους της, όχι μόνο με τη φωνή της, αλλά και με το παρουσιαστικό της.

Μετά τη «Σκάλα» του Μιλάνου ήταν η σειρά της Μητροπολιτικής Όπερας της Νέας Υόρκης (MET) να υποκλιθεί στο φαινόμενο Μαρία Κάλλας το 1956. Η ελληνίδα ντίβα θα επιβάλλει πλήρως τους όρους της, αναγκάζοντας τον διευθυντή της Ράντολφ Μπινγκ όχι μόνο να της καταβάλλει το μεγαλύτερο ποσό που είχε πληρώσει ποτέ ο θίασος για καλλιτέχνη, αλλά και να δηλώσει ότι η πρώτη εμφάνιση της Κάλλας στη «MET» ήταν η πιο συναρπαστική βραδιά της ζωής του. Ο μύθος της είχε αρχίσει να δημιουργείται, βοηθούντος και του Τύπου.

Όμως, η εξαντλητική δίαιτα στην οποία είχε υποβληθεί και οι φωνητικοί ακροβατισμοί της (συχνά έφθανε στα όρια της φωνής της, ερμηνεύοντας εκ διαμέτρου αντίθετους ρόλους σε μία σεζόν ή και σε ένα ρεσιτάλ) είχαν επιπτώσεις στην ποιότητα της φωνής της, η οποία σταδιακά άρχισε να αδυνατίζει στις υψηλές νότες. Το καλοκαίρι του 1957 εμφανίστηκε στο Ηρώδειο, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών και κυριολεκτικά αποθεώθηκε.

Από το 1958 άρχισε η καθοδική της πορεία. Τον Ιανουάριο στη Ρώμη αποχώρησε με την πρώτη πράξη της Νόρμας του Μπελίνι και αποδοκιμάστηκε από το κοινό και τον Μάιο η «Σκάλα» του Μιλάνου της διέκοψε το συμβόλαιο. Ο Τύπος άρχισε να της επιτίθεται και πολλοί βρήκαν την ευκαιρία που χρόνια ζητούσαν να χύσουν χολή στην Ελληνίδα θεά «αυτή την καλλιτέχνιδα δεύτερης κατηγορίας, που έγινε Ιταλίδα χάρη στον γάμο της, Μιλανέζα χάρη στον αδικαιολόγητο θαυμασμό μιας μερίδας του κοινού της Σκάλας, και διεθνής χάρη στην επικίνδυνη φιλία της με την Έλσα Μάξγουελ», σχολίασε με κακοήθεια η ιταλική εφημερίδα Il Giorno.

Την ίδια χρονιά συνεργάστηκε με τους Αλέξη Μινωτή και Γιάννη Τσαρούχη για μια νέα παραγωγή της Μήδειας του Κερουμπίνι στη νεότευκτη Όπερα του Ντάλας. Αυτή η παράσταση μεταφέρθηκε το 1959 στο Κόβεντ Γκάρντεν του Λονδίνου και σ’ αυτή τη θριαμβευτική «πρεμιέρα» η Κάλλας γνώρισε τον Αριστοτέλη Ωνάση, τον μεγάλο ανεκπλήρωτο έρωτα της ζωής της.

Οι εμφανίσεις της από το 1960 άρχισαν να αραιώνουν. Το καλοκαίρι του 1960 τραγούδησε Νόρμα στην Επίδαυρο και τον επόμενο χρόνο στον ίδιο χώρο Μήδεια. Η παράσταση αυτή μεταφέρθηκε και στη Σκάλα του Μιλάνου την περίοδο 1961-1962. Παρ’ όλα αυτά, η σταδιοδρομία της στα ιταλικά θέατρα είχε τελειώσει οριστικά. Το 1962 τραγούδησε Όμπερον του Βέμπερ στο Λονδίνο και οι Τάιμς έγραψαν «Τώρα πια η φωνή της μπορεί να χαρακτηριστεί άσχημη και εκτός τόνου», όμως το κοινό συνέχισε να την αποθεώνει.

Το καλοκαίρι του 1964, σε μια έξοδό της από τον Σκορπιό, παρακολουθεί μαζί με τον Ωνάση μία μουσική εκδήλωση του φεστιβάλ της Λευκάδας και εκφράζει την

επιθυμία να τραγουδήσει. Βρίσκεται ένα πιάνο κι ένας νεαρός πιανίστας (ο μετέπειτα συνθέτης Κυριάκος Σφέτσας), και χωρίς πρόβα η Κάλλας τραγουδά την άρια της Σαντούτσα Voi lo sapete, o mamma («Εσείς το ξέρετε, μητέρα») από την Καβαλερία Ρουστικάνα του Μασκάνι, που ήταν και ο πρώτος ρόλος της καριέρας της στην παράσταση του Εθνικού Ωδείου το 1937. Το 1965 αποσύρθηκε οριστικά από τις λυρικές παραστάσεις, παρά την εξαιρετική Τόσκα που τραγούδησε στη Μετροπόλιταν της Νέας Υόρκης. Το κύκνειο άσμα της ήταν η Νόρμα, που ανέβηκε στο Παρίσι, στις 29 Μαΐου του 1965. Στην τρίτη πράξη της όπερας του Μπελίνι κατέρρευσε επί σκηνής και μεταφέρθηκε λιπόθυμη στο καμαρίνι της.

Στη συνέχεια προσπαθεί να βάλει μια τάξη στα προσωπικά της. Ζητά διαζύγιο από τον σύζυγό της για να παντρευτεί τον Ωνάση, ο οποίος αρνείται να της το δώσει. Το 1966 απεκδύεται την αμερικανική υπηκοότητα και λαμβάνει την ελληνική. Με αυτή της την ενέργεια λύεται και τυπικά ο γάμος της με τον Μενεγκίνι. Πλέον, ελπίζει ότι ο Αριστοτέλης Ωνάσης θα της ζητήσει να παντρευτούν, κάτι που τελικά δεν συμβαίνει, καθώς τον Ιούλιο του 1968 ο Έλληνας μεγιστάνας παντρεύεται τη χήρα του Αμερικανού Προέδρου Κένεντι, Τζακ. Αυτή του η πράξη βυθίζει σε κατάθλιψη την κορυφαία υψίφωνο.

Καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες να ξεπεράσει τα προσωπικά της προβλήματα, επανακάμπτοντας στην καλλιτεχνική δράση. Παίζει στην κινηματογραφική εκδοχή της Μήδειας του Ευριπίδη, σε σκηνοθεσία Πιερ-Πάολο Παζολίνι (1969), ηχογραφεί δίσκους, διδάσκει όπερα στη μουσική σχολή Τζούλιαρντ της Νέας Υόρκης και δίνει ρεσιτάλ με ένα παλιό της γνώριμο, τον ιταλό τενόρο Τζουζέπε Ντι Στέφανο, που κι αυτός αντιμετώπιζε φωνητικά προβλήματα. Η τελευταία της εμφάνιση έγινε στην πόλη Σαπόρο της Ιαπωνίας στις 11 Δεκεμβρίου του 1974.

Έκτοτε, η Μαρία Κάλλας κλείστηκε στο διαμέρισμά της στο Παρίσι και τον εαυτό της. Η μεγάλη ντίβα έφυγε από τη ζωή το πρωί της 16ης Σεπτεμβρίου 1977 από καρδιακή προσβολή, σε ηλικία 54 ετών.

πληροφορίες: SanSimera.gr